

A 2013. évi bejövő motivációs felmérések kiértékelése Műszaki Földtudományi Kar

Bevezetés

Az egyetemi Minőségbiztosítási Iroda a karra 2013 szeptemberben beiratkozott hallgatókat érintően felmérést készített a beiratkozott, nappali és levelező képzésben résztvevő hallgatók részére.

A Műszaki Földtudományi Karra 2013 szeptemberében 246 hallgató jelentkezett, e-mailen 229 hallgatót kerestek meg, a válaszadók száma 54 fő volt, ami 23,5%-os válaszadási arányt jelent.

A hallgatók kérdőíveinek kiértékelése

1. Kapcsolódás az intézményhez

Az alapszakos és mesterszakos hallgatók közel negyede töltötte ki a kérdőívet. Az alapszakos válaszadók esetében az egyes alapszakok reprezentáltsága nagyjából arányos a felvett létszámarányokkal.

2. Pályaválasztás

A szakonkénti megoszlás a következő volt: földrajz (BA/BSc) 11.1%; környezetmérnöki (BA/BSc) 14.8%, műszaki földtudományi (BA/BSc) 51.9%; földtudományi mérnök (MA/MSc) 3.7%, hidrogeológus mérnök (MA/MSc) 13%, olaj- és gázmérnök (MA/MSc) 3.7%, földtudományi doktori képzés (PhD) 1.9%.

Képzési forma szerint 77,4% BA/BSc, 20,8% MA/MSc, 1,9% PhD képzésben vesz részt. 92,6% nappali tagozaton tanul, ugyanennyien államilag támogatott formában, 7,4% költségtérítésesen.

Az egyetemre való felvétel előtt a lakóhelyek a következő megoszlásban fordultak elő: Miskolc 20.8%, B.A.Z megye (Miskolc kivételével) 47.2%, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 3.8%. Nógrád megye 1.9%, Hajdú-Bihar megye 5.7%, Heves megye 3.8%, Békés megye 1.9%, Pest megye 3.8%, Bács-Kiskun megye 3.8%, Csongrád megye 1.9%, Közép-Dunántúli régió 1.9%, Dél-Dunántúli régió 1.9%, Nyugat-Dunántúli régió 1.9%.

80,4% gimnáziumokban végzett. A gimnazisták 59,3%-a sima gimnáziumból jött, míg 20,4%-uk jött két-tannyelvű gimnáziumból, ami a tavalyi (10%) és a tavalyelőtti (17%) adathoz képest is magas. A szakközépiskolások 9,3%-a kapott műszaki képzést korábban.

A válaszadók közül 68,5% idén, 14,8% 2-5 éve, 16,7% több mint 5 éve érettségizett. A 2.6-os és 2.7-es kérdésre adott válasz szerint a megkérdezettek közel 30%-a tanult már valamilyen felsőoktatási intézményben, közülük majd 44% ezt más intézményben tette.

Nagyon érdekes a 2.8 kérdés és az erre adott válasz. A válaszadók 42,6%-a már általános iskola végén eldöntötte azt, hogy felsőfokú tanulmányokat szeretne folytatni és pályaválasztását, míg másik 42,6%-uk a középiskola első éveiben. Csak 14,8% döntötte el ezt

a középiskola végén. Ez azt mutatja, hogy a beiskolázási kampány, ami az utolsó éveseket célozza meg, alapvetően nem lehet hatékony. Ekkorra a középiskolások döntő része (a felmérés szerint 85,2%-uk) már korábban eldöntötte preferenciáját. Ez az adat a tavalyi és a tavalyelőtti felmérésben egészen hasonló eredményt adott.

Azzal a kérdéssel kapcsolatban, hogy a válaszadó milyen forrásból szerezte első információit a továbbtanulással kapcsolatban nem volt szembeötlő különbség a válaszok között. A válaszadók közül a szülőket 55,6%, a kortársakat 53,7%, a tanárokat 50%, a felvételi tájékoztatót 48,1%, az internetet pedig 44,4% jelölte meg forrásként. Ez alapján a felvételizők igen körültekintően, több információforrást felhasználva döntöttek egyetemünk mellett.

A 2.10-re adott válaszok erősítik a 2.8-ból kapott tanulságokat. A válaszadók 40,7%-ának fontos volt, hogy a pályaválasztását valamilyen korábbi saját élménye alapozta meg. Ez is erősíti annak a szükségességét, hogy a fiatalokban az érdeklődést a szakma iránt igyekezzünk korán felkelteni. A válaszadók fele tartja fontosnak a szakma anyagi és erkölcsi elismertségét a pályaválasztás során. Ez is azt támasztja alá, hogy a szakma népszerűsítése fontos feladat.

A pályaválasztáskor a megkérdezettek majd 70%-a céltudatos volt, 25%-ukat pedig a megszerzett információk segítették döntésükben.

3. Felsőoktatási intézmény-választás és motiváció

A kari nyílt napon a válaszadók 46,2%-a vett részt. Tekintve, hogy a nyílt nappal gyakorlatilag csak a miskolciakat, illetve az itt tanulókat tudjuk elérni, ez az arány a tavalyihoz és a tavalyelőttihez hasonló.

A karhoz kötődő képzés választására adott értékelések alapján fontos motiváló tényező volt az egyetemre járó hallgatók, itt végzettek kedvező véleménye (3.2. kérdés, 3,5 átlag).

Ennél lényegesen gyengébb az egyetemi, illetve kari honlap, valamint a szóróanyagok, kiadványok hatékonysága. Előbbi 2,8-as, utóbbi 2,4-es értékelést kapott, ez egyértelmű jelzés arra, hogy a két honlap minőségét javítani kell. A kari tájékoztató prospektus tavaly megjelenésében megújult, de alapvetően a korábbihoz hasonló. Nincs igényes kiállítású kari tájékoztató füzet, döntően anyagi okokból.

Hasonlóan gyenge határfokú a pályaválasztási kiállításokon való megjelenés (2,5 átlag). Ezt az értéket árnyalja ugyan lényegesen, hogy a mesterszakra jelentkezők számára ez a megjelenési forma nem releváns, ők alapvetően saját tapasztalat és céltudatos elhatározás alapján választanak mesterszakot.

A nyílt nap és a Kutatók éjszakája programok a tavalyihoz hasonló, elég gyenge határfokot mutatnak (2,6 és 2,3-as átlag). Ez utóbbiban szerepet játszik, hogy a rendezvény érdekében a miskolciakat tudja megszólítani, ráadásul péntek este a bejáró, illetve kollégista középiskolások sem vesznek ezen részt (a válaszadók 79,2%-a nem miskolci).

Hasonlóan gyenge határfokúnak bizonyult az iskolai tájékoztatókon való megjelenés (2,4). A kérdőív hibáját mutatja, hogy erre a kérdésre mesterszakra beiratkozott hallgatók is válaszolhattak, ez a beiskolázási tájékoztató forma számukra nem releváns. Ugyanakkor a kari jelentkezési adatok azt mutatják, hogy azokból az iskolákból kapunk jelentősebb számú jelentkezést, ahol meg tudunk jelenni a szóbeli tájékoztatókkal is.

A beiskolázásra közepes hatással vannak a kari és egyetemi rendezvények, melyek 2,7-es és 2,9-es átlagot kaptak (Ásványfesztivál, középiskolás vetélkedők, diákkonferencia). Ezeknek a tehetségkutatásban, van fontos szerepe, de ezt itt direkt módon nem lehet mérni.

A karon folyó képzés választását a válaszadók majdnem kétharmadánál (63%) leginkább a képzés jó híre határozta meg. Ez az eredmény az utóbbi években jelentős javulást mutat, tavaly ugyanis 54%, tavalyelőtt pedig 43% volt. További közel egynegyedüknél (24,1%) a kívánt szakirány választásának lehetősége volt a fő motiváció. Az alacsony ponthatár a válaszok alapján egyáltalán nem befolyásolta a választást.

Külföldi részképzést a válaszadók 34%-a tervez a tanulmányai során. Ez az arány biztosan nem fog megvalósulni, viszont öröndetes, hogy ilyen motivációval jött a hallgatók többsége a karra.

A kérdőívet kitöltő hallgatók 44,4%-a tervez további tanulmányokat. A mesterszakos hallgatók 18,2%-a szeretne PhD képzésben részt venni. A hallgatók majd kétharmada a versenyszférában kíván elhelyezkedni. Véleményük szerint erre jó esélyük van (3,7-es átlagérték 5-ös skálán, 3.15 kérdés). Mindössze 1,9%-uk gondol arra, hogy a felsőoktatásban helyezkedjen el, ami a kari utánpótlási esélyeket igen kritikusan mutatja.

Külföldi munkavállalást a válaszadók kétharmada tervez, ez némileg csökkent az elmúlt évhez képest.

A 3.20-as kérdés alapján a kérdőívet kitöltők jelentős rész főként magasabb jövedelmet és jobb életszínvonalat vár a diplomás léttől (előbbi 79,6%, utóbbi 72,2%).

A válaszadók a szakterület anyagi és társadalmi elismertségét jónak értékelték (3,9 illetve 3,7 átlag).

A szöveges mezőben adott válaszok (3.18 kérdés) az állashoz jutást leginkább befolyásoló tényezők között a válaszadók a versenyképes tudást adó végzettség mellett a nyelvtudást, kommunikációs készséget és a gyakorlati ismereteket említették, aminek megszerzéséhez szintén segítséget kaphatnak a tanulmányaik során.

4. Gólyatábor elégedettség

A gólyatáborban 29 válaszadó vett részt, a válaszok alapján a gólyatábor nagyon sikeres volt.